

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z wniosku J. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi we W.
o wydanie zaświadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 28 listopada 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 września 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W., po rozpatrzeniu wniosku o ustalenie ustawodawstwa właściwego, stwierdził, że J. J. od 1 marca 2012 r. podlega ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych. Postanowieniem z dnia 19 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy we W. w sprawie o sygn. akt IX U [...] odrzucił odwołanie od powyższej decyzji ZUS, jako wniesione po terminie wynikającym z przepisu art. 477⁹ § 1 k.p.c. Postanowieniem z dnia 10 marca 2015 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III AUz [...], Sąd Apelacyjny [...] odrzucił zażalenie J. J. na wymienione postanowienie Sądu Okręgowego.

W dniu 6 kwietnia 2016 r. J. J. złożył do ZUS wniosek o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek.

Decyzją z dnia 8 kwietnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. odmówił wnioskodawcy J. J. wydania zaświadczenia o niezaleganiu

w płatności składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Wyrokiem z dnia 7 września 2016 r., sygn. akt VIII U [...], Sąd Okręgowy we W. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego i orzekł o kosztach procesu.

Sąd Apelacyjny [...] wyrokiem z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt III Aua [...], oddalił apelację wnioskodawcy od powyższego wyroku Sądu Okręgowego.

Wnioskodawca zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości. Skargę oparł na podstawie art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., zarzucając zaskarżonemu wyrokowi:

1. naruszenie przepisów materialnych, tj.:

- art. 83 ust. 1 w zw. z art. 38 ust. 1 i art. 48 i 48b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 963 z późn. zm.) przez błędne uznanie, iż prawomocna decyzja w zakresie ustawodawstwa właściwego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych potwierdza istnienie zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, co skutkowało dokonaniem przez organy rentowe zmiany w rejestrze płatnika i „przypisanie skarżącego zaległości co do których nie uznanie, że wnioskodawca podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i posiada zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, co uniemożliwiało wydanie zaświadczenia o niezaleganiu, mimo nie”(?)

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik niniejszej sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez niedokonanie przez Sąd II instancji wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie i przyjęcie, że sporządzone przez organ rentowy z urzędu dokumenty rozliczeniowe stanowiły podstawę odmowy wydania zaświadczenia o niezaleganiu w płatnościach składek na ubezpieczenie społeczne, mimo braku jakichkolwiek dokumentów świadczących o zaległościach skarżącego z tego tytułu.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego we W. z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt III AUa [...], i decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 8 kwietnia 2016 r. oraz

przekazanie sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpatrzenia,

2. zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność. Wyjaśnił, iż w postępowaniu o wydanie zaświadczenia działanie organu sprowadza się do potwierdzenia stanu faktycznego, istniejącego na dzień wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek. W przedmiotowej sprawie organ nie dysponował decyzją potwierdzającą istnienie zaległości ani decyzją ustalającą, iż skarżący podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, które to dokumenty mogłyby uzasadniać dokonanie zmian w rejestrze płatnika. Decyzja z dnia 30 września 2013 r. ze względu na swój charakter, czyli rozstrzygnięcie zagadnienia, które ustawodawstwo państw członkowskich do sytuacji danego ubezpieczonego ma zastosowanie, nie miała i nie mogła zrodzić zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Dodatkowo w ocenie skarżącego działanie organu, który bez jakiejkolwiek decyzji świadczącej o istnieniu zaległości dokonuje zmian w prowadzonych rejestrach, jest zaprzeczeniem intencji ustawodawcy, który wprowadził uprawnienia organów rentowych do dokonywania zmian w prowadzonych rejestrach. Takie uprawnienia mają zastosowanie w sytuacjach, gdy ubezpieczony nie składa wymaganych prawem dokumentów, a obowiązek do opłacania składek nie jest kwestionowany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikuje się do przyjęcia celem merytorycznego rozpoznania.

Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika, że zaskarżony wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad prawa, widocznym *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy i dłuższych badań lub dociekań (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2017 r., V CSK 535/16, LEX nr 2304253).

Skarga odnosi się do decyzji organu rentowego, wydanej na podstawie m.in. art. 83b ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Jej przedmiotem była odmowa wydania żadanego przez wnioskodawcę zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Jak wskazał Sąd II instancji, którego ustalenia wiąży Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym, ubezpieczony, który zaprzeczał ustaleniom poczynionym przez organ rentowy w postępowaniu administracyjnym i co za tym idzie, będącym podstawą do wydania zaskarżonej decyzji, nie wykazał, że nie posiada zaległości składowych, ani też zaległości z tytułu opłat na FP i FGŚP. W konsekwencji rzeczona decyzja uprawomocniła się.

Z argumentacji przedstawionej przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika, że w istocie kwestionuje prawidłowość działania organu, który wydał rzeczoną decyzję. Tymczasem, jak już wyżej wskazano, decyzja jest prawomocna. W uzasadnieniu wskazanego wniosku brak natomiast jakiegokolwiek odniesienia do ewentualnych uchybień Sądu, który wydał skarżony wyrok. Nie jest zaś rzeczą Sądu Najwyższego doszukiwanie się wymaganej argumentacji w pozostałej części uzasadnienia skargi kasacyjnej (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 grudnia 2007 r., III CSK 319/07, LEX nr 623803).

Nawet jednakże podejmując się analizy treści zarzutów kasacyjnych, i tak należałoby zauważyć, iż użyte w nich sformułowania świadczą o negowaniu ustaleń faktycznych i oceny dowodów, dokonanych przez Sąd II instancji. Sąd Najwyższy nie jest natomiast uprawniony do badania ich prawidłowości. Sąd Najwyższy jako „sąd prawa”, rozpoznając nadzwyczajny środek odwoławczy w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd II instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Ustrojową funkcją Sądu Najwyższego jest sprawowanie nadzoru judykacyjnego, w tym zapewnianie jednolitości orzecnictwa sądów powszechnych. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej

wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, niepublikowane; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, LEX nr 1102310).

Mając na względzie powyższe, należało orzec jak w sentencji.